

4.8 Opdrachten begrijpen en uitvoeren

Opdrachten kunnen begrijpen en uitvoeren hangt niet alleen af van de taal- en denk-ontwikkeling, maar ook van het geheugen, de concentratie en de wil.

Breng gradatie aan in de opdrachten.

- Begin met het lichamelijk uitvoeren van opdrachten: iets gaan zoeken, lopen naar, grijpen, ...
- Schakel vervolgens over op tweedimensionaal lesmateriaal.
 - Prenten: “Wat doet ... ? Waar zie je... ? Hoe ziet ... eruit? ...”
 - Speelwerkbladen: “Welke kleur, duid aan, waar staat, ...”

Driejarigen

Geef slechts één opdracht. Met kleuters die een opdracht niet begrijpen of er niet op reageren, werk je als volgt.

- Voorbeeld 1: “Leg de poppen in de poppenwagen.”
 - Doe de beweging voor en zeg wat je doet: “Ik neem de pop en leg ze in de poppenwagen.”
 - Neem de kleuter bij de hand en voer samen de opdracht verder uit.
 - Laat de opdracht door een tweede kleuter uitvoeren.
 - Laat de risicokleuter de opdracht opnieuw uitvoeren nadat een andere kleuter of jijzelf die voorgedaan heeft/hebt.
 - Doe geleidelijk een beroep op de risicokleuter om opdrachten zelfstandig uit te voeren.
- Voorbeeld 2: “Haal je jas.”
 - Neem de kleuter bij de hand en haal de jas samen met hem OF laat een andere kleuter hem vergezellen OF laat een andere kleuter het hem voordoen.
 - Zeg opnieuw: “Haal je jas”, en maak een gebaar naar de kapstok.
 - Helpt het nog niet, herhaal de werkwijze dan enkele keren.
- Oefen de werkwijze in diverse situaties. Ondersteun desnoods met gebaren en insinueer (nog) wat je verwacht. Bv. “Loop tot aan de muur, geef het boek aan Bart, kleur deze prent, neem je mantel, ga op de bank zitten, ...”
- Varieer de werkwoorden die je gebruikt: loop ..., geef ..., kleur ..., neem ..., zit ..., leg ..., spring ..., sta ..., doe ..., haal ..., kom ..., maak ..., teken ...

Vierjarigen

Kunnen tweeledige opdrachten uitvoeren. Het niet kunnen uitvoeren van dubbele opdrachten komt vaak door geheugen- en concentratieproblemen aangezien de kleuters wel de enkelvoudige opdracht begrijpen. De kleuter fixeert veelal zijn aandacht op de eerste opdracht.

- Begin met opdrachten die eigenlijk enkelvoudig zijn, bv. in plaats van
 - “Neem de pop”, zeg je: “Ga naar de pop en geef ze me”;
 - “Spring op één been”, zeg je: “Sta op en spring op één been”.
- Bied ook opdrachten aan met een duidelijke logica, bv.
 - “Neem je koek en eet hem op”;
 - “Doe de kast open en neem een puzzel”.
- Lukt dat toch niet:
 - neem de kleuter bij de hand en voer samen de opdracht uit;
 - ga vervolgens te werk met twee kleuters zoals hierboven beschreven.

Vijfjarigen

Kunnen kettingopdrachten uitvoeren, ook met pictogrammen.

- Geef maximaal drie verbale opdrachten na elkaar.
- Werk vooral met motorische opdrachten en een logische opeenvolging, bv. “Loop naar de hoepel, raap hem op en hang hem aan de muur.”
- Moeilijker is: “Geef me een blad, een potlood en de verfkwas.”